

Un llibre per trencar el silenci

Presenten el llibre 'Guerra i repressió a Prats de Lluçanès'. És obra d'Anna Gorchs i Roser Reixach i explica com es va viure el conflicte bèl·lic i la postguerra al municipi

Prats de Lluçanès

V.P.

"No és fàcil aconseguir que les persones parlin d'un pas-sat fosc i tèrbol com és el de la Guerra Civil, on acostuma a sortir el millor i el pitjor de la condició humana." Per la historiadora Queralt Solé, el llibre *Guerra i repressió a Prats de Lluçanès* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2019), a part del mèrit d'haver-lo fet, és una peça més d'un trencaclosques que ajuda a reconstruir què va passar durant la Guerra Civil al conjunt de l'Estat. La presentació del llibre d'Anna Gorchs i Roser Reixach, dissabte al migdia, va aconseguir omplir la sala d'actes de l'Espai de Prats en un acte que era molt més que una exposició pública d'un treball de molts anys de feina per part de les dues autores, on han fet més d'un centenar d'entrevistes i han consultats centenars de documents en arxius. Les ferides encara mal curades es van evidenciar durant l'acte, en què algunes persones no van poder reprimir l'emo-ció quan s'esmentava algun familiar seu represaliat. Reixach recordava les difi-cultats per fer les entrevistes als testimonis: "Han sigut entrevistes amb molts silen-cis, gent que plorava molt i jo acabava plorant amb ells.

Queralt Solé, Roser Reixach, Anna Gorchs i Isaac Peraire durant la presentació del llibre, dissabte a l'Espai de Prats

Record als veïns de Prats deportats a camps nazis

Prats Amb la col·locació de llambordes Stolpersteine, "pedres que fan ensopegar", de l'artista alemany Günter Demnig, Prats va home-natjar divendres els veïns deportats als camps nazis durant la Segona Guerra Mundial. Es va col·locar una llamborda davant de la casa on van viure Melcior Capdevila i una altra on va residir Josep Terradellas.

Coses que no havien explicat mai, que s'havien guardat durant 80 anys i altres que

no han volgut ja explicar". Gorchs afirmava que el llibre no fa judicis ni assenyala

a ningú, sinó que intenta recollir el que va passar en un i altre bàndol. Tot i això,

segons Gorchs, "era especialment important" fer-ho amb les víctimes del bàndol republicà, el perdedor de la guerra, "perquè mai han rebut cap reconeixement i és de justícia almenys per a ells que se sàpiga el que va passar".

El primer volum explica com es van viure els tres anys de conflicte, des de l'aixecament militar de juliol del 1936 fins just abans d'acabar la guerra. El segon volum va des de la violenta entrada de les tropes el 1939 fins a

Un dels episodis més obscurs és l'entrada dels nacionals al poble

mitjans dels anys quaranta, quan es produeix la repressió més dura del franquisme. Un capítol que ha impactat especialment les autores i que ha sigut el més difícil d'aconseguir que s'expliqués per part de les víctimes va ser l'entrada dels Tabor, també conegudes com a *tropes mores*, a Prats de Lluçanès el febrer de 1939. Precedien a les tropes nacionals i "els van donar carta blanca per fer el que volguessin". Amb els *homes* al front, al poble només quedaven dones, nens i gent gran, i "hi va haver moltes violacions", recorda Reixach. "És un tema molt dur, tabú i potser mai arribarem a saber tot el que va passar. El llibre vol ser un homenatge "a totes aquelles persones i famílies que ho van passar malament i que la Guerra Civil els ha marcat tota la vida".